

Factors Affecting People's Political Participation in the Local Administrator Election of Wiang Ta Subdistrict Municipality, Long District, Phrae Province

Aungsumalin Punyakaew¹ Sayan Innunjai² and Somjit Konwong³

Received: December 25, 2022

Revised: August 30, 2023

Accepted: October 08, 2023

Abstract

The objectives of this research article were 1) to study the level of political participation; 2) to study and compare Aparihaniyadhamma and factors affecting political participation; and 3) to study problems, obstacles, suggestions, and factors affecting people's political participation in the election of local administrators, Wiang Ta Subdistrict Municipality, Long District, Phrae Province. It was a mixed methods research. Quantitative research was conducted by distributing questionnaires to a sample of 372 people and qualitative research was done by using in-depth interviews with 9 key informants. The results of the research found that 1) the people's level of political participation in local administrator election of Wiang Ta Subdistrict Municipality, Long District, Phrae , overall was at a moderate level ($\bar{X}$ =3.46, S.D.=0.31); 2) the results of the comparison found that people with different genders, educations, and occupations had factors affecting political participation, overall there was no difference. Therefore, the hypothesis was rejected. As for people with different ages had factors affecting political participation, overall was different

¹⁻³ Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding author, e-mail: roseaung1293@gmail.com

statistically significant at the 0.05 level. The relationship between of Aparihaniyadhamma, overall, was different, so the hypotheses were accepted as having statistical significance at the 0.05 level; and 3) in terms of problems and obstacles, it was found that people received too little training and knowledge about various laws, rules, and regulations that should be followed in society. Some were not interested in participating in political activities, lacking participation in the campaign not to buy votes within the community. In the aspect of suggestions, it was found that training should be organized to provide knowledge about various laws, rules and regulations that should practice in society to the public regularly. There should be public relations and organizing activities to provide knowledge about the penalties for buying voting rights in elections.

Keywords: Participation, Election, Local Administrator, Phrae Province

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหาร ท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่

อังสุมาลิน ปัญญาแก้ว¹ สายัณห์ อินันใจ² และสมจิต ขอนวงศ์³

Received: December 25, 2022

Revised: August 30, 2023

Accepted: October 08, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 2) ศึกษาเปรียบเทียบหลักกอธิการนิยธรรมกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง และ 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ใช้วิธีดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณด้วยการแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 372 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน ผลการวิจัย พบว่า 1) ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.46$, $S.D.=0.31$) 2) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ การศึกษา อาชีพ ต่างกัน มีปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอายุ ต่างกันมีปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักกอธิการนิยธรรม โดยรวมแตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ปัญหาอุปสรรค พบว่า ประชาชนได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ควรปฏิบัติในสังคมน้อยเกินไป บางส่วนไม่สนใจเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองขาดการมีส่วนร่วมในการณรงค์การไม่

¹⁻³ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Corresponding author, e-mail: roseaung1293@gmail.com

ซื้อสิทธิขายเสียงภายในชุมชน ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่ควรปฏิบัติในสังคม แก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ ประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทลงโทษของการซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้ง

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การเลือกตั้ง, ผู้บริหารท้องถิ่น, จังหวัดแพร่

บทนำ

ประเทศไทยปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 ซึ่งการปกครองในระบบประชาธิปไตยนั้น จะมีการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ได้ยอมรับกันทั่วไปว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามค่านิยมของอับราฮัม ลินคอล์น อติตประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา นั้น หมายถึง การปกครองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน คือ การปกครองที่มีอำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน เพราะประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ การปกครองระบอบประชาธิปไตยได้เน้นการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ ของประชาชน รัฐธรรมนูญฉบับ 2560 มาตรา 78, 254, 258 ได้บัญญัติเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองประเด็นต่าง ๆ

ทางปฏิบัติเป็นไปได้ที่ประชาชนทุกคนจะทำหน้าที่เป็นผู้ปกครองตนเองโดยตรงจึงต้องใช้ระบบตัวแทน โดยให้ประชาชนเลือกตั้งผู้แทนไปทำหน้าที่แทนตนเองแบบมีเงื่อนไขในระยะเวลาคราวละ 4 ปี หากปฏิบัติหน้าที่ไม่ดีขาดประสิทธิภาพก็จะเลือกคนอื่นที่ดีกว่าในครั้งต่อไป ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย การเลือกตั้งเป็นการเลือกสรรผู้แทนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดให้เข้าไปทำหน้าที่ดูแลทุกข์สุขและให้บริการเบื้องต้นแก่ประชาชนรวมทั้งพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และระบบสาธารณูปโภคตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานในท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลที่ส่วนกลางไม่สามารถดูแลประชาชนในหมู่บ้านได้อย่างทั่วถึง ดังนั้นหากประชาชนเลือกผู้แทนจากท้องถิ่นที่เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ มีจิตสำนึกมีคุณธรรมและมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ในการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนได้รับผลการพัฒนาโดยตรงมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

เทศบาลตำบลเวียงต้า อยู่ในเขตอำเภอลอง จังหวัดแพร่ ประกอบไปด้วย 10 หมู่บ้าน สำหรับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นในเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ นั้น แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น 2 เขตการเลือกตั้ง จากสถิติในปี 2564 พบว่าในเขตเทศบาลตำบลเวียงต้า นั้น มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทั้งหมด 5,217 คน มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มาแสดงตนขอรับบัตรเลือกตั้ง จำนวน 3,712 คน มีจำนวนบัตรดี จำนวน 3,561 บัตร มีจำนวนบัตรเสีย จำนวน 107 บัตร และมีจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือ จำนวน 1,888 บัตร (สำนักงานเทศบาลตำบลเวียงต้า, 2564) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ที่มีจำนวนน้อยและประชาชนเองก็ขาดการเข้าร่วมในการใช้สิทธิ ในการเป็นส่วนหนึ่งของการลงคะแนนเสียงเลือกผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนภาคประชาชน ระดับผู้บริหารท้องถิ่นในเทศบาลตำบลเวียงต้า หรือที่เรียกว่า สมาชิกเทศบาลตำบล ในคราววาระ 4 ปี จำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือมากถึง 1,888 บัตร มิได้แสดงให้เห็นถึงเฉพาะการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกเทศบาลตำบลเท่านั้น แต่ยังแสดงให้เห็นถึงปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลทำให้ประชาชนไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์ การกระตุ้นให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้สิทธิเลือกตั้ง และปัญหาอุปสรรคอื่น ๆ ที่ทำให้ประชาชนไม่สามารถที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นนำมาสู่การศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่” โดยเป็นการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อที่จะทำให้ประชาชนในตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ได้ตระหนักและมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ก่อให้เกิดแนวทางในการส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ แนวทางการเสริมสร้างปัจจัยที่ผลต่อแรงจูงใจในการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนในตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบหลักการบริหารนิยธรรมกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนผู้มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เป็นผู้มีสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งในตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ พ.ศ. 2564 ในเดือนมีนาคม พ.ศ.2564 จำนวน 5,217คน ได้ประชากรจากการสุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) จำนวน 372 คน ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน ประกอบด้วย 1) นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 1 รูป 2) กลุ่มผู้บริหารในเขตเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ จำนวน 2 คน 3) กลุ่มผู้ประกอบการท้องที่เทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ จำนวน 2 คน 4) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 1 คน 5) กลุ่มประชาชนผู้มีสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งในตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ จำนวน 3 คน

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ได้แก่ หลักการบริหารนิยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$, $S.D.=0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ 1) ด้านหมั่นประชุมกันเนืองนิตย์

ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D.=0.41) 2) พร้อมเพรียงกันประชุมและพร้อมเพรียงกันเลิกประชุม ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, S.D.=0.45) 3) การไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D.=0.40) 4) การเชื้อฟุ้งผู้บังคับบัญชาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D.=0.41) 5) การให้เกียรติและเคารพสิทธิสตรี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, S.D.=0.39) 6) การส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D.=0.31) 7) การอารักขาคุ้มครอง ปกป้องอันชอบธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D.=0.40) และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ได้แก่ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองฯ 3 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D.=0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้ 1) ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$, S.D.=0.35) 2) ด้านการมีส่วนร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$, S.D.=0.30) 3) ด้านการตัดสินใจทางการเมือง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D.=0.35)

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีเพศ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย โดยรวมไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตาม ระบอบประชาธิปไตย โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ โดยรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านดำเนินการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น และด้านการตัดสินใจในทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตาม ระบอบประชาธิปไตย โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านดำเนินการเลือกตั้งและด้านการตัดสินใจในทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการมีส่วนร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ แตกต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองตาม ระบอบประชาธิปไตย โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

การทดสอบสมมติฐานการวิจัยหลักอภิธานิธรรมอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ พบว่า หลักอภิธานิธรรมต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวม ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ตามหลักอภิธานิธรรม ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ พบว่า ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมเสวนา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ประชาชนบางส่วนไม่สนใจเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ประชาชนได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย และกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ควรปฏิบัติในสังคมน้อยเกินไป และยังขาดการมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์การนับคะแนนเสียง และการประกาศผลการเลือกตั้ง ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรจัดให้มีการประชุม จัดกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม ควรชี้แจงให้ประชาชนได้รับทราบวัตถุประสงค์และ

ประโยชน์ในการเข้าร่วม เพื่อให้ประชาชนได้ทราบผลประโยชน์ในกิจกรรมต่าง ๆ และควรแต่งตั้งตัวแทนประชาชนในชุมชนเป็นคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบผลการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น เทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่

อภิปรายผลการวิจัย

เสนอเป็นความเรียงและให้เชื่อมโยงกับผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. หลักอุปหรณิยธรรม มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$, $S.D.=0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การส่งเสริมและรักษาวินัยธรรมประเพณีอันดีงาม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ส่วนในด้านอื่นอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ การเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา การอารักขาคุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม การให้เกียรติและเคารพสิทธิสตรี หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ การไม่เบียดเบียน หรือไม่ลั่นเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ และพร้อมเพรียงกันประชุมและพร้อมเพรียงกันเลิกประชุม เห็นได้ว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของพระชาญชัย ติสสวโส (2563) พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน ไม่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญาณัฏฐ์ อบสิน (2564) พบว่า การมีส่วนร่วมตามหลักอุปหรณิยธรรม คือ กิจกรรมที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีบทบาทสำคัญในกิจกรรมทางการเมือง การเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือกันทางการเมือง การมีความพร้อมเพรียงกันลุกขึ้นป้องกันบ้านเมือง การยึดมั่นในหลักและอุดมการณ์ทางประชาธิปไตย การเคารพนับถือผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเมือง การร่วมกันอนุรักษ์รักษาวินัยธรรมทางการเมืองที่ดีงามและการดำรงรักษาความผาสุก และพอเพียงให้คงอยู่อย่างยั่งยืน หลักอุปหรณิยธรรมว่าเป็นหลักธรรมกับความสำเร็จและความมั่นคงของหมู่คณะ และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.46$, $S.D.=0.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการตัดสินใจทางการเมือง รองลงมา ได้แก่ ด้านการดำเนินการเลือกตั้ง และด้านการมีส่วนร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น เห็นได้ว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของพระ

มหาเรวัฒน์ อคคาทโร (2563) พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ การศึกษา อาชีพ ต่างกันมีปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มีอายุ ต่างกันมีโดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญตามสมมติฐานที่ระดับ 0.05 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนควรณรงค์ทำความเข้าใจกับประชาชนและประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงข้อมูลทางการเมืองอย่างทั่วถึง อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภณ สุพงษ์ (2563) พบว่า บริบทการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ในด้านการดำเนินการเลือกตั้ง, ด้านการรณรงค์การเลือกตั้ง, และด้านการตัดสินใจทางการเมือง อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ช่วงอายุที่ต่างกันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไป หลักการบริหารนิยธรรมกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกด้านของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ยกเว้น ด้านการรณรงค์การเลือกตั้งที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง

2. การเปรียบเทียบหลักการบริหารนิยธรรมต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่อยู่ระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย การส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม รองลงมาการเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา การอารักขาคุ้มครอง ปกป้อง อันชอบธรรม การให้เกียรติและเคารพสิทธิสตรีมีความหมั่นประชุมกัน เนิื่องนิตย การไม่บัญญัติ หรือไม่ล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ และด้านพร้อมเพรียงกันประชุม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนโดยส่วนมากในเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ นับถือพระพุทธศาสนาพุทธศาสนาเป็นศาสนาหลักจึงได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ในชีวิตประจำวัน ประชาชนจึงมีส่วนร่วมในการบูรณาการหลักธรรมให้เข้ากับการปกครองของตน เพราะหลักธรรมนี้องค์กรใดปฏิบัติได้จะมีแต่ความเจริญฝ่ายเดียว ไม่มีความเสื่อมเลย สอดคล้องกับงานวิจัยของพระอธิการวรวิทย์ สุขเมธ (มีธรรม) (2564) พบว่า พฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดนครราชสีมา เขตเลือกตั้งที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมของประชาชนตามหลักการบริหารนิยธรรมในการเลือกตั้งโดยภาพรวมอยู่ใน

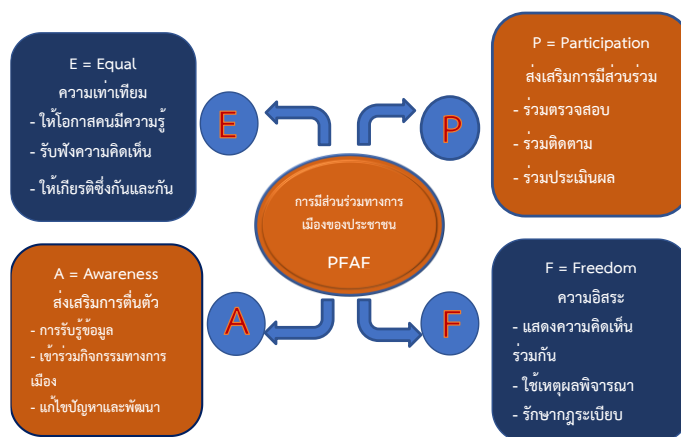
ระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและหลักการบริหารนิยธรรม พบว่า อายุ สถานภาพสมรสและหลักการบริหารนิยธรรมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้ง ส่วนเพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการเลือกตั้ง ข้อเสนอแนะ พบว่า ประชาชนควรพร้อมเพรียงกันไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยให้อยู่ภายในกรอบเวลา ไม่ฝ่าฝืน กฎระเบียบการเลือกตั้ง ให้ความเคารพคณะกรรมการการเลือกตั้ง อีกทั้งให้เกียรติซึ่งกันและกันโดยไม่จำกัดเพศ ร่วมปรึกษาวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตย ส่งเสริมระบบการเมืองเชิงสร้างสรรค์ให้คงอยู่ในสังคมต่อไป

3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการเข้าประชุม เสวนา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ประชาชนบางส่วนไม่สนใจเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ประชาชนได้รับการอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย และกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ควรปฏิบัติในสังคมน้อยเกินไป และ ยังขาดการมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์การนับคะแนนเสียง และการประกาศผลการเลือกตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่เลย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญา ฉัตรข้อฟ้า (2563) พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยนั้น จะต้อง เป็นการมีส่วนร่วมแบบ สมครใจ ไม่ใช่เป็นแบบปลุกกระตุ้น สำหรับการมีส่วนร่วมแบบเสรีหรือแบบ สมครใจนี้ จะเกิดขึ้นได้ เมื่อประชาชนมีความสำนึกทางการเมืองหรือความตื่นตัวทางการเมือง เสียก่อน

ข้อเสนอแนะ ควรจัดให้มีการประชุม จัดกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ ประชาชนได้มีส่วนร่วม ควรชี้แจงให้ประชาชนได้รับทราบวัตถุประสงค์และประโยชน์ในการเข้าร่วม เพื่อให้ประชาชนได้ทราบผลประโยชน์ในกิจกรรมต่าง ๆ และควรแต่งตั้งตัวแทนประชาชนในชุมชน เป็นคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบผลการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเรือน เนียมปาน (2564) พบว่า ข้อเสนอเชิง ปฏิบัติคือ ภาครัฐ สถาบันทางการศึกษา สื่อสารมวลชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควร สนับสนุนกิจกรรมการดำเนินงานเพื่อพัฒนาแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองในท้องถิ่นให้ชุมชน และประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลทางการเมืองที่ถูกต้องได้อย่างสะดวกเหมาะสมตามบริบททุก กลุ่มวัย เช่นศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านเอกสารและผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต เพื่อความสะดวกรับทราบ ข้อมูลพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

องค์ความรู้ใหม่

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ เป็นการรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิในการเลือกตั้ง เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นทางการเมืองได้อย่างอิสระเสรี และมีความเท่าเทียมกันทุกฝ่าย ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบในการปฏิบัติตนในการเลือกตั้งที่ถูกต้อง ผู้บริหารท้องถิ่นตั้งใจปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และให้ความดูแลเอาใจใส่ประชาชน พร้อมทั้งการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมประเพณีของชุมชนในท้องถิ่น โดยนำหลักการบริหารนิยธรรม ได้แก่ 1) ด้านการประชุม เนืองนิตย์ 2) การพร้อมเพรียงกันประชุมและพร้อมเพรียงกันเลิกประชุม 3) การไม่บัญญัติหรือล้มเลิกข้อบัญญัติตามอำเภอใจ 4) การเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา 5) การให้เกียรติและเคารพสิทธิสตรี 6) การส่งเสริมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม 7) การอารักขา ค้ำครอง ปกป้อง อันชอบธรรมมาบูรณาการกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านดำเนินการเลือกตั้ง 2) ด้านการมีส่วนร่วมรณรงค์การเมืองท้องถิ่น 3) ด้านการตัดสินใจในทางการเมือง ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้จากการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ PFAE : MODEL ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

อธิบายแผนภาพ

P = Participation ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ ทั้งในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมบริหารจัดการร่วมติดตามประเมินผล โดยผ่านการประชาสัมพันธ์ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมอย่างถี่ถ้วนชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงประโยชน์ของการเข้าไปมีส่วนร่วม เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม และมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางการเมืองอย่างเต็มใจ

F = Freedom ความอิสระเสรี ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในที่ประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นเทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ใช้เหตุผลในการพิจารณาลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และร่วมรณรงค์ในประชาชนในพื้นที่รักษากระบวนการเลือกตั้งให้ มีความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย

A = Awareness มีความตื่นตัว ส่งเสริมให้ประชาชนนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษา การอบรมไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ความตื่นตัวทางความคิดอยู่ตลอดเวลาจากการได้ฟังการได้เรียนรู้ การเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมทางการเมือง รวมทั้งการแก้ไขปัญหาสามารถใช้ความรู้นั้นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมเท่าที่จะทำได้ด้วยความมีจิตอาสา และช่วยในการพัฒนาให้เป็นสังคมที่มีความตื่นตัวต่อไป

E = Equal ความเท่าเทียม เปิดโอกาสให้คนที่มีความรู้ความสามารถเข้าบริหารจัดการ พัฒนาบ้านเมืองให้ดีขึ้นไม่เลือกปฏิบัติระหว่างหญิงและชาย รับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะของคนอื่น พร้อมนำมาพิจารณาร่วมกันและให้เกียรติให้ความเคารพซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น เทศบาลตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ คือ 1) P = Participation ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง 2) F = Freedom ความอิสระเสรี 3) A = Awareness ส่งเสริมให้มีความตื่นตัว 4) E = Equal ความเท่าเทียม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ในเรื่องกฎระเบียบ ข้อบังคับ ปฏิบัติตนตามกฎหมายกติกาการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
2. ผู้บริหารท้องถิ่นควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน มีสิทธิและเสรีภาพในการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น
3. ผู้บริหารท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความกล้าแสดงออกและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่น โดยเข้าร่วมประชาสัมพันธ์กับรถกระจายเสียง และเป็นผู้ผ่านการอบรมผู้สังเกตการณ์ที่หน่วยเลือกตั้ง
2. ผู้บริหารท้องถิ่นควรส่งเสริมให้ประชาชนมีการตัดสินใจทางการเมืองโดยเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง เข้าร่วมกับผู้นำชุมชนและตัดสินใจทางการเมืองโดยการสนทนาแลกเปลี่ยนข่าวสาร
3. ผู้บริหารท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองอย่างอิสระเปิดกว้าง

เอกสารอ้างอิง

- บุญเรือน เนียมปาน. (2564). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปทุมธานี. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์*, 8(12), 302-303.
- พระชาญชัย ตีสวัสดิ์. (2563). *การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาเรวัต อคคาทโร. (2563). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี*. (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระอธิการวรวิฑูลี สุขเมธ (มีธรรม). (2563). พฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดนครราชสีมา เขตเลือกตั้งที่ 5. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเทศบาลตำบลเวียงต้า. (2564). ข้อมูลข่าวสาร. เข้าถึงได้จาก https://www.wiangta.go.th/index/load_data/?doc=12145
- สุกัญญาณัฐ อบสิน. (2564). การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งทั่วไป ของจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง. วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง, 10(2) 171-172.
- โสภณ สุพงษ์. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนในเทศบาลตำบลกันทรอม อำเภอยะหาญ จังหวัดศรีสะเกษ. (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อภิญญา ฉัตรข้อฟ้า. (2563). การเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. วารสารมหาจุฬานาครพรรณ์, 7(7), 7-8.